

Enligt sändlista

BILDANDE AV ÅBOJENS NATURRESERVAT I BODENS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Reservatets opåverkade karaktär ska bevaras. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Åbojens naturreservat
Kommun:	Boden
Lägesbeskrivning:	40 km NNV om Boden Blå kartan 26L
Area:	115 ha
Fastigheter och ägare:	Brändberget 3:18, Staten genom Naturvårdsfonden

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
7. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssämnen på land eller i vatten.
8. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
9. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgstorn

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar eller andra anläggningar.

3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
6. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder från föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur.
5. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Framföra motordrivna fordon.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
2. Jakt och fiske i enlighet med gällande lagstiftning är tillåten i området.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 115 ha

Naturtyper: Skogsmark 115 ha, varav produktiv skog 106 ha

Åbojens naturreservat ligger i Råneälvens dalgång, ca 40 km NNV om Boden. Landskapet är kuperat med ett flertal branta kalottberg. Åbojen höjer sig 332 meter över havet och berget sluttar mycket brant mot öster. Området är mycket naturskönt och från bergets topp har man en vacker utsikt över älvdalen.

För en besökare domineras naturreservatet helt av bergets branta östsluttning. Branten är bevuxen med mycket gammal, asprik tallnurskog. I de flerhundraåriga tallarna finns ofta brandljud efter flera skogsbränder. De ofta flera meter höga brandljuden vittnar även om skogsbrandens våldsamma förlopp i den branta sluttningen. Tillgången på död ved är god och många rödlistade arter har hittats i sluttningen.

Strax nedanför branten i sydöstra delen av reservatet, finns ett område som förtjänar speciell uppmärksamhet. Här finns ett bestånd av mycket gammal, grov och högre tall. Åldern bedöms till omkring 350- 400 år och de grövsta tallarna har en omkrets på inte mindre än 250 cm. Grova tallågor och torrakor av tall uppträder också i området. För den naturintresserade är området mycket sevärt och utgör ett exempel på hur många tallskogar i Norrbotten kan ha sett ut före dimensionsavverkningsepoken.

De återkommande skogsbränderna har skapat en stor variation av olika skogstyper i reservatet. I branta partier utgörs skogen av nästan uteslutande gammal tallskog med inslag av löv, medan gammelgranen dominerar i fuktigare partier och dråg. Marktypen domineras av frisk ristyp, men i drågen är fältskiktet ofta örtrikt med arter som hässlebrodd, tolta och nattviol. Skogen är till övervägande del naturskogsartad och förekomsten av död ved är i många bestånd god. Ett flertal rödlistade arter som är knutna till gamla naturskogar har hittats vid inventeringar i området.

Ärendets beredning

De höga naturvärdena vid Åbojen kom till länsstyrelsens kännedom i samband med att myndigheten genomförde en naturvärdesinventering i området under sommaren 1999. Fältsbesöket gjordes efter tips från markägaren, SCA. Inventeringen visade på att naturvärdena i området var av mycket hög klass. På grund av svårigheter att avgränsa det planerade reservatet gjordes även vissa kompletterande fältundersökningar under år 2000 och 2001. Länsstyrelsen gjorde därefter en ansökan om medel till naturvårdsverket för att kunna lösa in området och skydda det som naturreservat. Ansökan godkändes och en värdering av området genomfördes. Efter förhandling köpte staten år 2002 in området från SCA. Fastighetsförrättningen slutfördes under 2002.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket och Bodens kommun, som bägge tillstyrker förslaget.

Ärendet har även remitterats till Gällivare sameby, Skogsvårdsstyrelsen, SGU och Försvarsmakten. Av dessa har yttrande inkommit där SVS och Försvarsmakten tillstyrkt reservatsbildningen, medan SGU avstyrkt förslaget. Som skäl för avstyrkandet anger SGU att myndigheten anser att alla beslut om inrättande av naturreservat bör föregås av en konsekvensutredning för beslutets inverkan på t ex skogs- och mineralnäringen. Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns något stöd för detta krav i miljöbalken. Länsstyrelsen vill dock framhålla att beslutet föregåtts av en lång process där bl a områdets bevarandevärden vägts mot kostnaden för områdets avsättande.

Ekonomistyrningsverket har givits tillfälle att yttra sig enligt 27 § 3 verksförordningen, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Åbojen utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer, bland annat flera rödlistade arter. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Åbojens naturreservat ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Per-Anders Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även sektorschefen för livsmiljö Jan-Olov Westerberg samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Per-Anders Jonsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Bodens Kommun, 961 86 Boden
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Naturvårdsregistret

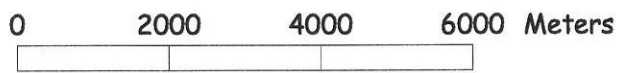
Åbojens naturreservat

Areal 115 ha

Skala 1:100 000

 Reservatsgräns

Åbojens naturreservat

Areal 115 ha

Skala 1:20 000

 Reservatsgräns

